

Van het bestuur,

Een van de belangrijkste evenementen voor jullie allen, voor Ad Veras en het Murmelliusgymnasium is weer nabij! School zelf organiseert een aantal activiteiten op 26 en 27 september 2019, en op **zaterdag 28 september 2019** vieren wij met (oud-)leraren, (oud-)medewerkers en oud-leerlingen het 115-jarig bestaan van onze school. Meer informatie hierover vinden jullie verderop in dit bulletin, maar ook op onze website.

Verder verscheen op 27 juli 2019 in de Alkmaarsche Courant een mooi artikel over het torentje van school. In dit bulletin hebben wij dit artikel integraal opgenomen.

Verderop in dit bulletin wordt het geheim onthuld!

Wij wensen jullie een mooie nazomer, en hopen jullie allen te zien op zaterdag 28 september 2019. Wij zijn van de partij!

Het bestuur

Reünie

We hebben een prachtig programma gemaakt, met vele lezingen en presentaties van (oud-)leraren en oud-leerlingen. Kijk vooral even op onze website, via de link

<http://www.adveras.nl/html/index.php/reunie/lessen>

Het programma van de hele dag kunt u vinden via de link

<http://www.adveras.nl/html/index.php/reunie/programma>

Ook hebben we het programma voor jullie opgenomen in dit bulletin. Let wel: mogelijk vinden nog wijzigingen plaats.

Aanmeldingen en suggesties graag via de e-mail: info@adveras.nl

Programma 23e reünie 2019

Het (voorlopige!) programma is als volgt:

Ochtendprogramma 10.30-12.00

- 10.30-11.15 Ontvangst met koffie/thee/etc. in de hal en Aula
- 11.15-11.30 Opening, welkom door de voorzitter van Ad Veras en rector van Boxtel in de Aula
- 11.30-12.00 Algemene ledenvergadering Ad Veras Amicitias
- 11.45-12.45 Eenvoudige lunch bij de ingang van de aula

Middag/avond programma 13.00-20.00

- 13.00-13.45 Lessen en presentaties door (oud-)docenten
(oud-)medewerkers en oud-leerlingen (eerste sessie)
- 14.00-14.45 Lessen en presentaties door (oud-)docenten
(oud-)medewerkers en oud-leerlingen (tweede sessie)
- 15.00-15.45 Lessen en presentaties door (oud-)docenten
(oud-)medewerkers en oud-leerlingen (derde sessie)
- 16.00-16.10 Afsluiting middagprogramma
- 16.10-20.00 Sfeervolle live muziek door Reminiscing
uit Bergen/Alkmaar
- 16.30-18.00 Maken klassenfoto's
Bij mooi weer bij het poortje
Bij slecht weer bij de hoofdingang
- 18.00-20.00 **Italiaans diner**

Het diner wordt verzorgd door

Food for the Mood

Er zijn vegetarische gerechten beschikbaar.

De muziek wordt verzorgd door:

Reminiscing

Robin de Lang (basgitaar), Rein Beukers (drums),
Eugène Later (toetsen en Anne-Fieke Later (zang en
percussie).

De kosten voor het lustrum bedragen:

Aanmelding en betaling:	T/m 20 september 2019	Na 20 september 2019
Leden van Ad Veras die minimaal 4 jaar betalend lid zijn	20 euro	40 euro
Overige leden van Ad Veras	25 euro	40 euro
Niet leden en partners van leden en niet leden	35 euro	40 euro

Het programma, thee en koffie, lunch, een overheerlijk Italiaans diner, fris, wijn en bier zijn bij de prijs inbegrepen. Aanmelden voor de reünie kan via de mail info@adveras.nl of via onze website www.adveras.nl. Op de website vinden jullie ook de deelnemers die zich tot nu toe hebben aangemeld.

Betalingen op Ibanummer: NL38 INGB 0003 6197 64

De informatie staat op de website, je kunt deze raadplegen op onderstaande link:

www.adveras.nl/html/index.php/reunie

We maken jullie er ook nog op attent dat je voor het lidmaatschap van Ad Veras – of voor het bijwonen van de reünie - niet het eindexamen hoeft te hebben gehaald, of zelfs maar te hebben gedaan. Het is voldoende als je op school hebt gezeten!

Fotograaf en foto-app

Op de dag van de reünie zelf is een fotograaf aanwezig, die gedurende de hele dag foto's maakt en de klassenfoto's regelt. De foto's komen daarna beschikbaar via de website. Verder doen we ons best om tijdens de dag een app beschikbaar te maken, waarmee iedereen zelf foto's kan maken en deze uploaden, zodat iedereen kan meekijken. Meer informatie volgt op de dag zelf.

Lessen en presentaties 23e reünie 2019

De volgende (oud-)docenten en oud-leerlingen hebben toegezegd om één of meermalen een les dan wel presentatie te willen houden op de reünie (bij oud-leerlingen is het examenjaar vermeld):

Rob Alderlieste	oud-docent Wiskunde	Altijd al zo'n schitterende Bamboozle willen hebben ?
-----------------	------------------------	---

Jaap Baarsma	oud-leerling 1972	De opkomst van de zon.
Peter Bakker en Fred de Geus	oud-leerlingen 1972	Pubquiz popmuziek 1960-1980
Hans Beerekamp	oud-leerling 1970	Expeditie Europa
Joop Bekius	oud-leerling 1969	Jacob Hemelrijk, een veelzijdig en gedreven mens.
Berend Berlijn	oud-leerling 1986	Modern storytelling is zo als de wereld
Dick Jan Braay	oud-docent Aardrijkskunde	Holiday on Ice
Paul de Bruijn	oud-leerling 1981	Burnout bestaat niet
Hans Dompeling	oud-docent Wiskunde oud-conrector	Flexibele omgang met platonische lichamen
Barbara van Harten	oud-leerling 1987	Parkinson: een pandemie?
Martijn van Heeringen	oud-leerling 1988	Complottheorieën wiskundig ontmaskerd
Heleen Henderikx	oud docente	Enige (eigen)aardigheden in de (Nederlandse) taal, waaronder ook de herkomst van namen
Inge Meijer	oud docente Aardrijkskunde	Geografische kennis, wat beklijft? - een ouderwetse aardrijkskundequiz -
Hans Maarten Parigger	oud-leerling 1970	Whisky geschiedenis en proeverij
Marjan Schwegman	oud-leerling 1970	Liefde in fascistisch Rome
Rik Smits	oud-leerling 1972	Dierentalen bestaan niet
Pieter Snijder	oud-leerling 1973	Alpes d'Huzes
Rene van Splunteren	oud-rector	Horatius
Jurgen Tamis	oud-leerling 1982	Duurzaamheid en de energietransitie bij u thuis

Mette van der Ven	oud-leerling 1978	Magnesium als Haarlemmer olie
Wouter Veraart	oud-leerling 1989	De zaak van de Benin bronzen
Els van Weely	docente Klassieke Talen en Cultuur	Aulus Gellius
Tom Wiggers	oud-leerling 2005	Topsport als leer-middel voor het leven
Gert Jan van der Wilt	oud-leerling 1977	Nieuwe technologie in de gezondheidszorg: een uitdaging
Rolf Wolfswinkel	oud-docent Geschiedenis 1972-1988	Op zoek naar Remarque
Onder voorbehoud	leerlingen Murmellius	Tragedie

Rob Alderlieste: docent wiskunde van 1975-2011

Titel: Altijd al zo'n schitterende "Bamboozle" willen hebben ?

Toelichting: Alle brugklasleerlingen doen mee aan de jaarlijkse, wereldwijde wiskundewedstrijd "Kangoeroe". Na afloop krijgen ze een aandenken en in 2016 was dat de "Bamboozle" gemaakt door Koos en Tom Verhoeff. Is dit brugklaswiskunde of zit er iets meer achter ? Ontdek het tijdens een leuk practicum en je neemt er wat van mee.

Jaap Baarsma oud-leerling 1972,
Voormalig voorzitter Holland Solar

Titel: De opkomst van de zon.

Toelichting: 'Nothing is more important to us on Earth than the sun', een citaat uit een document van de NASA getiteld: 'Meeting with the Universe'. Onze energievoorziening is altijd afhankelijk geweest van de zon, maar sinds een aantal decennia zijn we steeds beter in staat om rechtstreeks energie te winnen uit het zonlicht. Dit zal zorgen voor een revolutie in de energievoorziening op aarde.

Deze revolutie heeft inmiddels ook Nederland bereikt en ik wil graag vanuit mijn functie als voorzitter Holland Solar wat vertellen over de energietransitie in het algemeen en de rol van zonne-energie in het bijzonder.

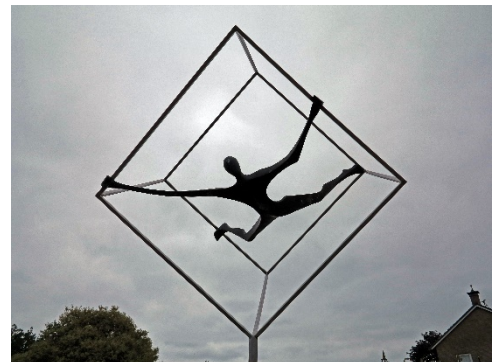

Hans Beerekamp oud-leerling 1970.
Titel: Expeditie Europa

In de winter van 2006-07 was ik mediamurw en moest een sabbatical opnemen als tv-recensent van NRC. Ik besloot met mijn partner, visueel antropoloog en documentairemaker Janine Prins, een reis van 7 maanden te ondernemen naar de witte vlekken op de kaart van ons continent, een Expeditie Europa, in een avondse vrachtwagen. We deden verslag in woord en beeld van de al dan niet bestaande Europese identiteit, op een van de eerste krantenblogs. En wat kwam die gymnasiumkennis alsnog ontzettend goed van pas.

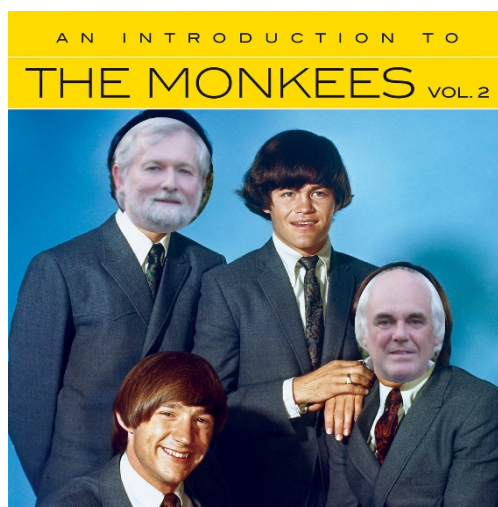
Hans Dompeling oud-docent
wiskunde en oud-conrector.
Titel: Flexibele omgang met
platonische lichamen

Peter Bakker**Fred de Geus** oud-leerlingen 1972**Titel:** Pubquiz popmuziek 1960-1980

Toelichting: Van welke groep was Selling England by the pound, welke Murmelliaan speelde ooit bij Neerlands Hoop, over hoeveel luchtballonnen zong Nena, wat was de bijnaam van Eric Clapton? Zo maar enige feiten uit de rijke popgeschiedenis van de 60- en 70-er jaren.

Denk je een uitgebreide muziekkennis over deze periode te hebben, doe dan mee aan deze pubquiz, die zal bestaan uit muziek fragmenten, pianospel, en misschien wel stukje zang van de beide presentatoren. Breng wel je smartphone mee. Dan krijg je na afloop direct je score te zien.

Jacob Hemelrijk
een veelzijdig en gedreven mens

Joop Bekius oud-leerling 1969**Titel:** Jacob Hemelrijk, een veelzijdig en gedreven mens.

Toelichting: Van 1962 tot 1969 op het Murmellius, eindexamen alpha. Hoewel geschiedenis mijn lievelingsvak was, toch gekozen voor rechten aan de UvA en afgestudeerd als Bestuurskundige. Mijn hele leven werkte ik voor het openbaar bestuur, lang als Hoofd Bestuurszaken bij de provincie Fryslân. Terug op mijn geboortegrond in Bergen heb ik mijn oude liefde weer opgevat en ben actief lid geworden van de Historische Vereniging Bergen. Daarnaast probeer ik met vele anderen het Vredeskerkje in Bergen aan Zee als honderdjarig monument te laten groeien en bloeien.

Het lijkt me leuk om op locatie aan de oud-gymnasiasten te vertellen over deze bijzondere man, die klein van postuur maar groot van formaat was. Uit een ongeletterd arm gezin in de Achterhoek geboren wist hij zich door zelfstudie op te werken tot gewaardeerd classicus. Zonder hem was er een grote kans dat het Murmellius nu niet meer zou bestaan. Bij zijn komst was het aan het wegwijnen. In zijn reeks dagboeken beschrijft hij hoe hij de school weer wist op te krikken en wat voor hem leidende onderwijsprincipes waren. Het was een voorrecht ze te mogen lezen.

Hemelrijk was ook rector tijdens de 2e Wereldoorlog. De gruwelijke maanden die hij in een concentratiekamp verbleef, zijn neergelegd in een indrukwekkend boek: "Er is een weg naar de vrijheid". Een markante man waarover veel is te vertellen en te laten zien.

Berend Berlijn: oud-leerling 1987 en onder de naam Berlijn Teksten werkzaam als copywriter en storyteller.

Titel: Modern storytelling is zo als de wereld.

Toelichting: Homerus wist het al: goede verhalen bekijken altijd. Meeslepend verteld rond een knapperend haardvuur openen zij voor de toehoorders een wereld van emoties en associaties én worden zij geloofd. Vooral dat laatste aspect wekt tegenwoordig de interesse van marketeers en communicatieprofessionals die steeds meer merken dat de ‘makkelijke praatjes’ over producten, diensten en bedrijven afketsen op een cynischer wordend publiek. Het is tijd voor storytelling. Wat is de kracht van het oeroude verhaal? En hoe kan het in een moderne context effectief ingezet worden als instrument van verbinding?

Dick Jan Braay: docent aardrijkskunde van 1987-2016

Titel: Holiday on Ice.

Toelichting: Toelichting: Een aardrijkskunde les over IJsland naar aanleiding van een vakantie naar dat land, waarbij uiteraard endogene en exogene processen de revue passeren, maar ook de bevolking, de cultuur en de economie aan de orde zullen komen. Kortom: een ouderwets gezellige aardrijkskundeles. IJsland, warm aanbevolen!

Als molenaar/bewoner van een poldermolen in de Schermer houd ik mij sinds mijn pensionering nog intensiever dan voorheen bezig met het molenbehoud in Nederland. Al 46 jaar draai en maal ik met windmolens, zit ik in molenbesturen en werkgroepen en probeer ik anderen ervan te overtuigen hoe mooi het werken met windmolens is.

Sinds 2016 zit ik in het bestuur van het AUC (Alkmaars Uitwisselings Comité) en sinds november 2018 ben ik voorzitter van dit comité dat scholen, verenigingen enz. enthousiasmeert tot het aangaan van uitwisselingen met één van Alkmaarse zustersteden. Tevens worden deze uitwisselingen door het AUC financieel ondersteund.

Paul de Bruijn, oud leerling 1981

Titel: Burn out bestaat niet

Toelichting: Bijna iedereen heeft tegenwoordig last van een Burn-out of schiet er al bijna in. Er zijn vele mythes en onduidelijkheden over Burn-out.

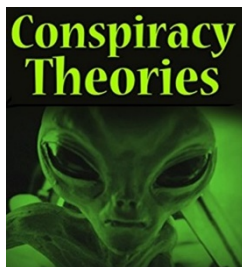
In de behandeling richten de meeste Burn-out trajecten zich op werkomstandigheden en de

inhoud van de problemen. Er is bijna geen aanpak op persoonlijkheids-niveau. Dat is een van de redenen waarom veel mensen na een paar jaar weer uitvallen. Velen komen na behandeling maar op 80% van hun oude niveau terug. De behandeling is dan gericht geweest op het beperken van de eigen grenzen en mogelijkheden.

In een goed Burn-out traject leer je je grenzen af te tasten, te onderzoeken en uit te dagen. Bewust te worden van beperkende factoren en deze op te ruimen. Je leert op ontdekkingsreis te gaan met jezelf en je mogelijkheden. Dat soort trajecten zijn succesvol en kennen vrijwel geen recidive.

Maar wat is een Burn-out eigenlijk? In het komende lesuurtje neem ik je mee door het hoofd en probeer de ins en outs van Burn-out met je door te nemen. Als je je al een beetje wilt inlezen kun je beginnen bij

www.burnoutbestaatniet.nu

Martijn van Heeringen, examen 1988, Beta. Studie Luchtvaart- en Ruimtevaarttechniek TU Delft. Na lange omzwervingen werkzaam in het bagagevervoer met paard en wagen op Vlieland, tevens bezig met 2e graads lerarenopleiding wiskunde.

Titel: Complottheorieën.

Toelichting: Heeft de maanlanding nooit plaats gevonden? Natuurlijk niet, want het was toch onmogelijk om na de belofte van JFK (zelf ook een complot geval!) om voor 1970 op de maan de landen, dat ook eventjes binnen tien jaar voor elkaar te krijgen? Of wel? Of lukte het Amerika uiteindelijk wel, maar nog net niet in 1969 en hebben wij destijds provisorisch met de krakerige zwart-wit beelden een nep versie voorgeschoteld gekregen van een studio-opname? Ons wantrouwen zit als emotie vaak in de weg om ons door statistiek en getallen te overtuigen. Maar toch... kan de wiskunde helpen hier meer duidelijkheid over te krijgen of sommige complotten waar kunnen zijn? Dat kan, via een onlangs ontwikkeld model dat in dit college naar voren zal komen. Na een reis langs dit model en diverse samenzweringen, wordt ook duidelijk welke gevallen vermoedelijk altijd geheim zullen blijven. Maar voor de overige complotten die zich wel laten modelleren, ben ik benieuwd of de hardnekkige complotdenkers onder ons na dit college op andere gedachten zijn gebracht, of niet en waarom dan niet!

Heleen Henderikx, Oud docente

Titel: Enige (eigen)aardigheden in de (Nederlandse) taal, waaronder ook de herkomst van namen.

Toelichting: Een aantal keren heb ik op een reünie van Ad Veras als oud-docente met veel plezier een paar lessen gegeven. Ik zou het leuk vinden om het nog een keer te doen. Het gaat om 1 les. Het heeft het voordeel voor mij om een klein groepje oud-leerlingen nog een keer te kunnen ontmoeten.

Inge Meijer: 34 jaar werkzaam geweest op het Murmellius, aardrijkskundelessen en dertien jaar coördinaat klas 1 en 2.

Titel: Geografische kennis: wat beklijft?

Toelichting: Op het lustrum weer een aardrijkskundequiz. Zeker bekend bij mijn oud-leerlingen van de laatste les voor de kerstvakantie of de zomervakantie.

Verrassend was het vaak voor jullie wat er allemaal aan eerder bestudeerde geografische zaken getoetst kon worden. En dan bedoel ik niet de topografische kennis die vaak in een televisiequiz verward wordt met geografische kennis. Wat weten jullie nog? Van alles komt aan bod. Neem een pen mee. Voor de vertrouwde Murmellius-proefwerkblaadjes zal ik zorgen.

Hans Maarten Parigger: oud-leerling van 1964-1970

Titel: We gaan kijken, ruiken, proeven en nagenieten van 3 verschillende Schotse whiskys.

Toelichting: Na een carrière in de accountancy, hoofdzakelijk als partner bij Ernst & Young, ben ik inmiddels al weer 10 jaar pensionado en levensgenieter.

Mijn volle agenda heeft zich de afgelopen jaren gevuld met een studie Kunstgeschiedenis, veel kunstreizen, mantelzorg, diverse bestuurlijke werkzaamheden en commissariaten, heel veel vrijwilligerswerk (oa archeologie, geschiedenis, cultuur, Afrika, voetbal), optreden als gids in Alkmaar, Eilandspolder, Schermer, Beemster, Amersfoort en bij De Alkmaarse Kaaswaag, optreden als Sinterklaas, het lopen van marathons, wielrennen, schaatsen, Nijmeegse en Alkmaarse Vierdaagse wandelen en nog een paar dingetjes. En whisky drinken, heel veel whisky drinken, beurzen bezoeken en erover lezen.

Rene van Splunteren Docent

Titel: Horatius

Toelichting: Aan de hand van enige oden van Horatius zal ik de houding van de Romeinen tegenover de Grieken en hun cultuur behandelen, de wijze hoe Horatius de filosofische opvattingen van Epicurus verwerkt in een aantal van zijn oden en als laatste zal ik de ode behandelen waarin de juichstemming blijkt in Rome als Cleopatra zelfmoord heeft gepleegd en er de facto na 14 jaar een einde komt aan de burgeroorlog die begonnen was na de moord op Caesar in 44.

Marjan Schwegman: oud-leerling van 1963-1970

Titel: Liefde in fascistisch Rome.

Toelichting: ik ben in 1951 geboren in de Wieringermeer en reisde tussen 1963 en 1970 elke dag met de bus naar Alkmaar om naar het Murmellius te gaan. In 1969 nam ik deel aan de jaarlijkse Romereis. Daar werd de basis gelegd voor een levenslange band met Italië, een band die werd versterkt door handelsconnecties van mijn vader. In mijn opleiding en werk als (academisch geschoold) historica is Italië nooit ver weg geweest.

In 2003 detacheerde de Universiteit Utrecht mij als hoogleraar naar het Nederlands Instituut in Rome, waar ik ruim vier jaar directeur was. In die periode kreeg ik dankzij intensieve samenwerking met archeologen en kunsthistorici meer en meer oog voor de manier waarop de cultuurpolitiek van Mussolini een blijvend stempel heeft gedrukt op de stad. Ook na mijn Romeinse tijd, toen ik tot mijn pensionering in 2016 directeur was van het NIOD (het vroegere Instituut voor Oorlogsdocumentatie), bleef de geschiedenis van het moderne Italië mij boeien.

Rik Smits: oud-leerling 1972

Titel: dierentalen bestaan niet.

Toelichting: De laatste jaren wint de gedachte dat dieren alleen gradueel van de mens verschillen en “dus” óók over taal beschikken, op nieuw onweerstaanbaar terrein. Dit romantische idee verenigt serieuze ethologen als Frans de Waal met filosofisch bevlogen activisten als Eva Meijer (die zelfs politieke rechten voor dieren bepleit), de Partij voor de Dieren en heel veel gewone mensen.

De media melden regelmatig met smaak dat dolfijnen net als wij mensen namen hebben, dat walviszangen van een rijk geestesleven getuigen en dat olifanten elkaar op grote afstand verhalen vertellen. Martin Gaus doet de rest.

Maar kijken we wat beter naar hoe mensentaal en dierlijke communicatiesystemen in elkaar zitten, dan blijken ze niet alleen fundamenteel te verschillen, maar zelfs in vrijwel niets op elkaar te lijken.

De taligheid die wij in Fido en Klazien 13 zien, is gezichtsbedrog dat voortkomt uit misverstanden over hoe taal en communicatie zich tot elkaar verhouden.

Jurgen Tamis: oud-leerling 1982

Titel: Duurzaamheid en de energietransitie bij u thuis

Toelichting: Na een korte inleiding over opwarming van de aarde gaan we kijken naar veranderingen die in ons huishouden plaats gaan vinden in het kader van de energietransitie.

Wouter Veraart: oud-leerling 1989, hoogleraar rechtsfilosofie aan de Vrije Universiteit van Amsterdam

Titel: de zaak van de Benin Bronzen.

Toelichting: We leven in een tijd waarin het koloniale verleden veel discussie losmaakt in de samenleving.

Moeten we nog iets doen aan het onrecht dat er toen plaatsvond, omdat degenen die te maken kregen met koloniale onderdrukking niet voor vol werden aangezien?

Moeten we bijvoorbeeld culturele schatten die geroofd zijn tijdens militaire expedities in Afrika aan het eind van de negentiende eeuw en die nu in onze musea staan, niet eigenlijk teruggeven?

In mijn onderzoek ben ik geïnteresseerd geraakt in de zaak van de Benin Bronzen die als koloniale oorlogsbuit afkomstig zijn uit wat nu Nigeria is. Is er een goede reden om deze prachtige beelden geheel of gedeeltelijk te restitueren aan Nigeria? Of is deze zaak verjaard?

Tom Wiggers: oud-leerling van 2001-2005 (3e-6e klas)

Titel: Topsport als leermiddel voor het leven.

Toelichting: Ik ben arts, bezig met de specialisatie tot sportarts. Topsport is voor mij een bijzondere en ontzettend leuke manier geweest om mij als persoon te ontwikkelen. Van de ervaringen uit die periode zal ik de rest van mijn leven profijt hebben. De persoonlijke ontwikkeling tijdens topsport is een bewust proces dat in mijn ogen een topsport carrière meer uitdaging biedt dan alleen de focus op fysieke prestaties.

Els van Weely: docente Klassieke Talen en Cultuur

Titel: Aulus Gellius

Toelichting: Els is reeds 33 jaar verbonden als docente aan het Murmellius. In de lessen zal Aulus Gellius en zijn werk "Noctes Atticae" besproken worden.

Na een korte inleiding zal een fragment uit dit werk met en door de aanwezigen in het Latijn gelezen worden.

Gert Jan van der Wilt: oud-leerling 1977, hoogleraar Health Technology Assessment verbonden aan het Radboud UMC.

Titel: CAN WE TALK?

Ontwikkelingen op het gebied van medische technologie: wat betekenen ze voor ons, en hoe gaan we er met elkaar over in gesprek?

Toelichting: Ontwikkelingen op het gebied van medische technologie gingen al razendsnel, maar zijn de laatste jaren nog in een stroomversnelling gekomen. Dat heeft o.m. te maken met convergentie: kennis en technieken uit heel verschillende domeinen komen samen in één

technologie, waardoor de mogelijkheden exponentieel zijn toegenomen. Het gaat bijvoorbeeld om kunstmatige intelligentie, informatie- en communicatietechnologie, genetica, materiaalkunde, cybernetica, immunologie, enz. Om een paar voorbeelden te geven: smartphones kunnen als sonar gebruikt worden om een overdosis bij heroïneverslaafden te signaleren, of in combinatie met smart shirts een aanval van astma bij kinderen te voorspellen. Met behulp van 3D printers en bio-inkt kunnen complexe organen vervaardigd worden. Chips kunnen gebruikt worden om bij patiënten na een hersenbloeding signalen van het brein op te pikken en te gebruiken om natuurlijke spraak te produceren.

Wat doet deze technologie met ons? Hoe wordt ons dagelijks leven erdoor beïnvloed, onze verwachtingen, de manier waarop we samenleven? Overkomt deze technologie ons, of zijn we nog enigszins in control?

Het soort van vragen die ik aan de orde zal stellen zijn:

- Willen we met elkaar in gesprek gaan over deze medisch-technologische ontwikkelingen en hun impact?
- Kunnen we dat?
- Zouden we dat moeten willen?
- Zijn we er met elkaar in gesprek, en zo ja, op een manier die tot tevredenheid stemt? Wie zijn we?
- Hoe verhouden wetenschap & waarden zich in dergelijke discussies tot elkaar?

Ik zal me daarbij laten inspireren door het werk van de Duits-Amerikaanse politiek wetenschapper Hannah Arendt (1906-1975). Onder politiek handelen verstond Arendt de moeilijke kunst van het oordelen, waarbij de menselijke diversiteit in aanmerking genomen moet worden, als voorwaarde voor vrijheid. Kan Arendt ons bij de les brengen en terughalen om welke vragen het gaat, hoe we daarover met elkaar in gesprek zouden kunnen gaan, en waarom we dat zouden moeten willen?

Rolf Wolfswinkel: hoogleraar 'Modern European History' aan de New York University

Titel: Op zoek naar Remarque

Toelichting: Na het docentschap aan het Murmellius ben ik naar Zuid-Afrika vertrokken om aan de Universiteit van Kaapstad 'Nederlandse Cultuurgeschiedenis' te gaan doceren. Dat zou voor twee jaar zijn, maar het werden er twaalf. Het was een bewogen tijd: ik was er getuige van dat de Zuid-Afrikaanse Apartheidsregering zichzelf uit de macht onderhandelde en hoe daarna een poging is gedaan om met het verleden in het reine te komen middels de Truth and Reconciliation Commission. In 2000 werd ik benoemd tot hoogleraar in 'Modern European History' aan New York University.

Daar begon ik aan mijn onderzoek naar hoe in de boeken van de Duitse schrijver Erich Maria Remarque, de schrijver van 'Van Het Westelijk Front Geen Nieuws', de belangrijkste gebeurtenissen van de twintigste eeuw - Eerste Wereldoorlog, de machtsovername door Adolf Hitler, het vluchtelingenprobleem van de jaren dertig, Tweede Wereldoorlog - hun neerslag vinden in het leven van zijn hoofdpersonen. We doen hem onrecht door hem alleen maar met dat ene boek te identificeren. In mijn bijdrage doe ik verslag van hoe de Duitse machthebbers tijdens de bezetting hebben geprobeerd om ook in Nederland het werk van Remarque te verbieden en hoe ze daarbij alle medewerking kregen van de Nederlandse autoriteiten.

Uitnodiging algemene ledenvergadering 2019

Het bestuur van Ad Veras Amicitias roept bij deze de jaarlijkse vergadering van de leden bijeen, en nodigt bij deze de leden van Ad Veras Amicitias uit om de algemene ledenvergadering bij te wonen. Deze wordt gehouden in het gebouw van het Mummelliusgymnasium op zaterdag 28 september 2019, van 11.30 tot 12.00 uur. Het lokaal wordt nog nader bekendgemaakt. De agenda kunt vinden op de website www.adveras.nl, en wordt gepubliceerd in dit bulletin. Ook is de agenda op de dag zelf in hardcopy beschikbaar, evenals de concept notulen met de financiële stukken. Ook zijn de stukken voor de ALV op te vragen via info@adveras.nl. Voor leden van Ad Veras Amicitias is de algemene ledenvergadering vrij en kosteloos toegankelijk.

Agenda ALV 2019

Algemene Ledenvergadering, zaterdag 28 september 2019

1. Opening (met hymnus)
2. Notulen van de Algemene Ledenvergadering van 29 september 2018
3. Ingekomen stukken en mededelingen
4. Jaarverslag voorzitter/secretaris
5. Communicatie en ledenbeheer
6. Jaarverslag van de penningmeester
7. Verslag van de kascommissie
8. (Her)benoeming van de kascommissie
9. Begroting 2018
10. Rondvraag
11. Volgende Algemene Ledenvergadering zaterdag 26 september 2020
12. Sluiting

Mijmeren in toren van Murmellius

Bevoorrecht en speciaal. Zo voelt Wim van Boxtel zich, sinds hij rector is van het Murmellius Gymnasium in Alkmaar.

Niet alleen vanwege de fijne leerlingen (circa 800) en docenten (rond de 60) die hij treft op de vwo-school. Vooral ook omdat hij een sleutel heeft van de in zijn ogen 'magische' toren op het monumentale onderwijsgebouw uit 1939/1940 aan de Bergerhout. „Wanneer ik na een werkdag overblijf, wat uurtjes moet overbruggen omdat er 's avonds een vergadering of ouderbijeenkomst op het programma staat, dan klauter ik regelmatig via de trappen naar boven. Om daar een beetje te mijmeren en op een krukje van het fenomenale uitzicht te genieten”, vertelt hij openhartig.

Kroon

„Je kijkt uit over de stad, hebt 360 graden zicht, rondom zitten ramen. De Grote Kerk is iets hoger en de watertoren misschien ook. Dan komt de Murmellustoren. Bij helder weer kun je de duinen van Bergen zien. Het is fantastisch.”

Bij de bouw van het gymnasium, opgetrokken in de stijl van de Delftse School, besloot de ontwerper dat er een markante toren als kroon op het onderwijspand moest komen.

Een uitkijkpunt, geïnspireerd op de Scandinavische raadhuisbouw, met een naaldspits. Met koperen platen en galmborden voor het ingebouwde uurwerk. En aan alle zijden duidelijke wijzerplaten, zodat scholieren en leerkrachten op tijd in de leslokalen waren.

Het bovenste deel van de toren, te bereiken via meerdere steile,

tengewoon exclusief bezoek.

„Wat wij nu gaan doen, daar zijn vele scholieren en medewerkers, ook voormalige, stikjaloers op”, vertelt Van Boxtel, wanneer hij beneden een van de drie deuren opent, die toegang geven tot het trappenhuis.

„Binnen is het wel een beetje een bende. Overal zitten spinnenwebben en er valt regelmatig steengruis naar beneden.”

De toren blijkt in de jaren tachtig op slot te zijn gegaan. „Daar is destijds toe besloten, omdat het tijdens schoolfeesten een plek was waar leerlingen 'aan elkaar friemelden'. Ja, hier liggen aardig wat

Renovatie Houtrot

De dakconstructie en spits van de Murmellustoren bestaan grotendeels uit hout en zijn onlangs gerestaureerd vanwege houtrot. Ook zijn reparaties aan kozijnen uitgevoerd en is de buitenkant van de toren opnieuw gevoegd. De steigers zijn pas verdwenen.

smeedijzeren trappen, moest dienst kunnen doen als observatorium/sterrenwacht. Om cosmografie in de praktijk te onderwijzen. Vandaar al het glas en vier luiken in het dak, die konden worden geopend om de sterrenhemel te bekijken.

„Wat ik uit de overlevering heb begrepen, heeft er ooit een sterrenkijker gestaan. Even, want tijdens de oorlog werd het gebouw gevorderd door de Duitse bezetter. Er kwam permanente bewaking in, het was een strategisch punt om wegen in de gaten te houden”, vertelt Van Boxtel.

Gebombardeerd

„Het is een godswonder dat de toren nooit is gebombardeerd. Dat schijnt bij de Britse geallieerden op de planning te hebben gestaan. En bij de brand in 1990, die de aula in de as heeft gelegd, is-ie ook gespaard gebleven. Gelukkig.”

De verhalen over de Murmellustoren zijn interessant. Is het ook toegestaan een kijkje te nemen? De rector annex torenwachter, alleen hij en de hoofdconciërge hebben een sleutel, stemt in met een bui-

arme herinneringen. Er komt tegenwoordig vrijwel niemand meer.”

Verborgene schat

Achter de deur staan drie vlaggenmasten en een houten kist. „Daarin zat de ontdekking van dit jaar, een verborgene schat”, aldus Van Boxtel, ook docent Duits. Hij maakt de kist open en tovert er fraaie schoolplaten uit.

„36 stuks, hebben allemaal betrekking op biologie, nota bene in het Duits. Er stonden xylofoons op, dus ik dacht dat er misschien muziekinstrumenten in zouden zitten. Deze platen gaan we fatsoene-

Sleutelhoudend rector is lyrisch over gesloten sterrenwacht

ren en ophangen in het biologielokaal.”

De muren zijn in de loop der jaren flink aangesmeerd. „Toen dit schoolgebouw is neergezet, zijn er ijzeren holle leidingen naar boven getrokken. Vermoedelijk om kabels doorheen te trekken. Dat is nooit gebeurd. Dat ijzer is gaan oxideren en dat is vrij beroerd voor het pleisterwerk, dat scheurt en brokkelt af. De toren is grotendeels van steen, gewapend, dus zal niet instorten. Maar fraai is anders.”

Van Boxtel heeft de Murmellius-toren omarmt en tot zijn 'project' gemaakt. „Het kost een berg geld en misschien moeten we gaan

crowdfunden. Maar het zou fantastisch zijn als we de toren van binnen kunnen opknappen, helemaal glad en hagelwit kunnen maken. En dat leerlingen die hun eindexamen halen dan op de muur hun namen kunnen kalken, net als op sommige universiteiten. Zodat er op een mythische plek, waar scholieren anders nooit mogen komen, een soort schoolgeheugen ontstaat.”

De rector beseft dat daar een professional voor moet worden ingeschakeld. „Al het leidingwerk moet eruit, de boel zal volledig moeten worden gestript. Dat is aannemerswerk. De wens is om de

toren, beetje bij beetje, te verfraaien.”

Voordat het beloofde uitzicht wordt bereikt, wordt op de voorlaatste verdieping nog een 'geheime' blikvanger gepasseerd: het vuistgrote uurwerk van de torenklok, met het contragewicht wat hoger hangend in een hoek.

Heiligdom

„Dit is nog zo'n heiligdom. Het is zelfs een apart rijksmonument, dat eens in de zo veel tijd door een speciale stichting voor uurwerken wordt onderhouden”, weet Van Boxtel. „De aandrijving van zo'n mechaniek vergt expertkennis.”

In de top, hoog boven de torenkamer (tegenwoordig decanenkamer), volgt de 'beloning': een blik over de stad. „Luiken in het dak konden ooit open, die zijn dicht gelast. Je ziet een lichtslang hangen, die gaat met de feestdagen, in december en januari, aan. Dan is het net een vuurtoren.”

Snoepwinkel

De rector vindt dat hij niet alleen van het voorrecht van de toren mag genieten. „Daarom heb ik scholieren, die zitting hebben in de leerlingenraad, beloofd dat als zij hun diploma halen ook mee naar boven mogen. De eerste twee, beren van kerels uit Bergen, vonden het prachtig. Waren net kinderen in een snoepwinkel. Toen we weer omlaag gingen, vroeg er een: 'Meester, mag ik wat steengruis meenemen? Dan heb ik een stukje van de toren'. Dat vind ik geweldig en tekent de betrokkenheid van jongeren bij hun school.”

Martijn Gijsbertsen

Rector en torenwachter Wim van Boxtel toont de gevonden schoolplaten.

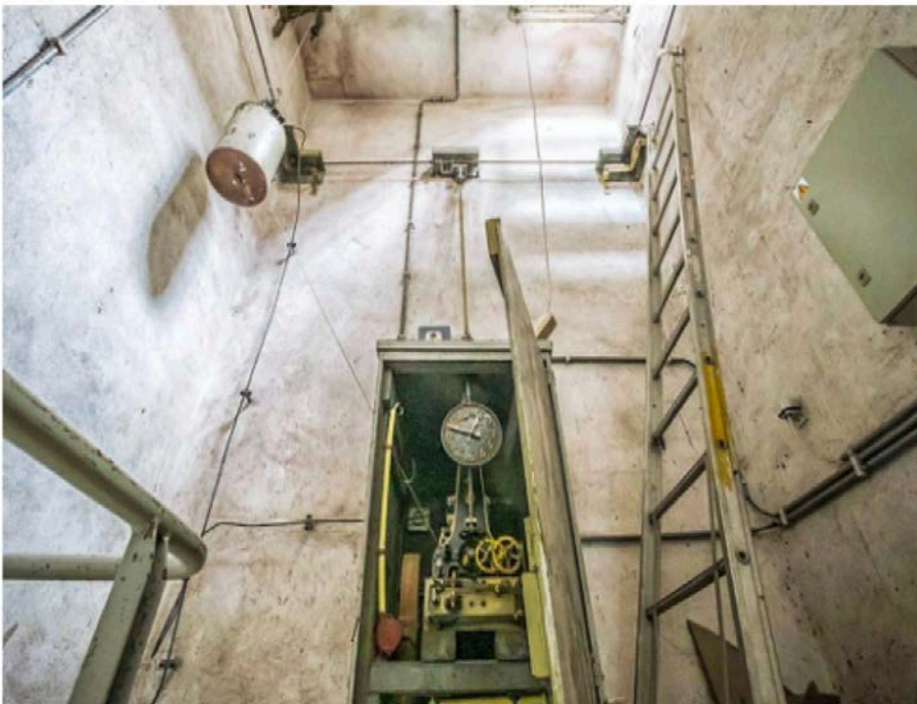

De toren, een kroon op het schoolgebouw aan de Bergerhout.

Een lichtslang hangt bovenin de toren van het Murellius Gymnasium. Luiken in het dak van de sterrenwacht zijn dicht gelast.

FOTO'S ERNA FAUST

Het uurwerk, een apart monument, met linksboven in de hoek het contragewicht.

De toren meet niet meer dan circa 3 bij 3,5 meter; smeedijzeren trappen voeren naar boven.